

Streng selectie van rammen is geen overbodige luxe

door Gregoire De Swerdt

Dekking.

In de praktijk heeft de ram een grote invloed op de fokresultaten voor het komende seizoen. Meestal wordt hij ingezet op meerdere voedsters, soms en niet altijd zonder risico zelfs op alle voedsters. Daarom is een strenge selectie van jonge rammen bestemd voor de fok beslist geen overbodige luxe en moeten ze naast hun enorm positieve raskenmerken, voor honderd procent voldoen aan zijn typisch mannelijk gebonden eigenschappen.

Tot de primaire geslachtskenmerken van de ram behoren de penis en de teelballen. De penis bevindt zich in een huidplooi en is pas na hem uit te stulpen te controleren. Een vorm van erfelijke afwijking is de aanleg van hypospadie, beter gekend als de "gespleten penis". Kenmerkend hierbij is een spleet aan de onderkant van de penis. Niettegenstaande paringen van rammen die met deze afwijking mogelijk zijn, blijft het resultaat onzeker omdat het sperma langs deze spleet aan de onderkant van de penis voortijdig wegvloeit en niet diep genoeg in de schede van de voedster indringt. Rammen die deze afwijking vertonen, hoe gering deze ook moge zijn, moeten voor de fok worden uitgesloten.

Goed ontwikkelde teelballen die vast en elastisch aanvoelen zijn een aanwijzing voor de vorming van gezonde spermatozoïden, voor potentie en deklust. Rammen met kleine, weke sponsachtige teelballen, evenals rammen die lijden aan cryptorchidie, wanneer één of beide teelballen niet naar de balzak afzakken, zijn waardeloos voor de fok. Dit laatste komt doordat de temperatuur in het lichaam te hoog is voor de productie van gezonde zaadcellen. Hang- of sleepballen, een geslachtsafwijking die zich vooral bij grote rassen en grote middenrassen manifesteert, hebben geen nadelige invloed op de voortplanting maar worden wel bestraft tijdens de keuring.

Daarnaast dient men ook rekening te houden met de secundaire geslachtskenmerken en de geslachtsgebonden karaktertrekken. Hieronder verstaat men de geslachtskenmerken buiten de geslachtsorganen die door de inwerking van de mannelijke hormonen tot uiting komen. Zo hebben typische rammen een grovere, meer geprononceerde lichaamsvorm.

De kop is sterker ontwikkeld en massiever met sterk ontwikkelde wangen. Het beendergestel is steviger en de huid is dikker en vaster aanliggend. (Kenmerk dat sterk opvalt in verschil van slachten, bij verwijderen van de huid, tussen voedsters en rammen.) Daarbij komt nog dat de ram, in de meeste gevallen levendiger is en meer temperament bezit. Te sterke geslachtsdrift kan zich uiten in het opscharrelen van de bodembedekking tussen voor en achterbenen, wat in fokkerstermen wel eens wordt omschreven als "een storrijer". Het resultaat is een kleverige en samengekoekte beharing op de buik en tussen de voorbenen. Het spreekt voor zich dat wanneer men de keuze heeft tussen twee gelijkwaardige dieren, een dier behept met dit gedrag uit de foktoom valt. Het elkaar besproeien met urine is een vorm van dominantie bij konijnen en ook een onhebbelijke gewoonte van sommige rammen. Door een korte draaibeweging met de achterhand weten sommige heel hun omgeving te besproeien. Zulke rammen kan men best steeds in een hok van de onderste etage huisvesten. In extreme gevallen kunnen zulke driften aan de oorzaak liggen van een krab- of bijtgedrag. Al deze gedragingen worden nog eens extra gestimuleerd door een vorm van nauwe inteelt. Conclusie, een strenge selectie van de fokram kan veel ellende voorkomen.

Gespleten penis.